

ҲАЁТ БИЛАН ҲАМНАФАС

ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБА-СИ-ҲАММАГА!

Утган ҳужали Илғор Бўна ва Пискеит районлари муваффақиятли яқунлай олмадилар...

КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорларига асосан Бўна ва Пискеит районлари битта ишлаб чиқариш бошқармасига бириктирилди...

Бошқарма партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқариш масалалари билан конкрет шугулланиб, оммавий бугун кучгайратини давлат планларини муваффақиятли бақаришга сафарбар қилмоқдалар...

Омма ўртасида тарбиявий-ғоявий, ташкилий ишлар анча яхшиланди. Бошқарма партия комитети ва барча бошланғич партия ташкилотлари партия Марказий Комитетининг кўрсатмаларига амал қилган ҳолда идеология ишларининг ҳамма форма ва воситаларидан моҳирлик билан фойдаланиб, асосий эътиборни меҳнат унумдорлигини оширишга қаратмоқдалар...

Бўна ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитети идеология бўлими мудирининг ўринбосари.

Илғорлар тажрибасини пропаганда қилиш ва уларни ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш гоят катта аҳамиятга эгадир...

Идеология ишларини турмуш билан янада маҳкамроқ боғлаб олиб бориш мақсадида тузилган идеология комиссиясининг 32 кишидан иборат аъзоси коммунист ўртоқ Д. Эргашев бошчилигида яхши ишлаб турибди...

Партия Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорлари билан ишлаб чиқаришга янада конкретроқ, ишнинг кўзини билган ҳолда раҳбарлик қилишни талаб этмоқда. Ишлаб чиқаришдаги муваффақиятларининг негизи омма ўртасида олиб бориладиган идеология ишларининг савиясига боғлиқ...

И. БҒИРХУЖАЕВ, Бўна ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитети идеология бўлими мудирининг ўринбосари.

ШТАТСИЗ ПРОПАГАНДИСТ

Аювийб, талант, инқдор кишиларимиз бор. Улар халққа, жамиятга фойда келтириши йўлида куч-ғайратларини, вақтларини аямасдилар...

Мана, шундайлардан бири, Ленин партиясининг оқдони солдати, моҳир педагог Ревиз Михайловна Гольденева. У Тошкентдаги темир йўл транспорт инженерлари институтини ташкил қилган...

Уртоқ Гольденева раҳбарлик қилаётган доимий семинарга 30 га яқин пропагандаист катнашди. Тўғарилардаги машғулотларнинг юзори савияда ўтиши учун нимагадир эътибор бериш кераклиги ҳақида батафсил суҳбатлашиб олинди...

Утган нума кунини билган семинар машғулотини кўччиликка катта таассурот қолдирди. Бу семинарда кўпгина пропагандаистлар сўзга чиқишди ўзларининг тажрибаларини бирма-бир гапириб бердилар...

Пропандист ўз сўзида туртинчи тема бўйича қандай адабиётлардан фойдаланганини ҳам айтиб берди. Совет ва чет эл меҳнатчиларининг ҳаётини тасвирловчи фотосуратлардан ҳам фойдаланганини қайд қилди.

Ўртоқ Р. М. ГОЛЬДЕНОВА.

ютув ва камчилиларини кўрсатди. Бундан кейин нимагадир эътибор бериш кераклигини айтиди.

Районининг штатсиз пропагандисти ўтказётган семинар машғулот тўғрисида раҳбарларнинг ўқитиш методикасини тақомиллаштиришда...

Биз,— дейди пропагандист И. В. Шольник,— Ревиз Михайловна ўзининг энг яқин дўстимиз ва маслахатгўйимиз деб биламиз. Биз машғулот планларини тузишда, кўргазмаларни яратишда фойдаланишда ундан кўп нарсаларни ўрганиб олдик.

Уртоқ Гольденевани тиниб-тинчимайдиган аёллардан бири дедик. Ҳақиқатан ҳам шундай. У 60 ёшга кириб қолганига қарамай, ҳамон гайратли эр. Яқинда семинар машғулот катнашчилари Юнори Чирчиқ районидagi «Политотдел» колхозига боришди. Хўжалиқининг эконоимаси билан танишиб қайтдилар.

Ревиз Михайловна семинар машғулотларининг юзори савияда ўтиши билан инқорланган қолмайди. Шу билан бирга тўғарилардаги машғулотларнинг қандай ўтаётганидан ҳам доимо кўз-қулоқ бўлиб туради...

М. ГОЗИЕВ.

МАМАТ НЕГА КЕЧ КЕЛАДИ?

«Ташсельмаш» заводининг ўртоқ А. Навицкий бошчилик қилаётган 15-цех ишчилари коммунистик меҳнат коллективини номини олиш учун курашмоқдалар...

Афсуски, бу цехнинг меҳнатсевар коллективини коммунистик меҳнат цехи деган шарафли номини олишга ҳақмат бераётган шахс ҳам бор. Бу — цех ишчиси Мамат Жоңқобуловдир.

Смена бошлган ўртоқ Г. Феттаев унинг бирор кун ҳам ишга кечмиш келганини эсламайди.

Хўш, Жоңқобулов ўзи ким, нега ҳамма цех ишчилари ишга бераётган етиб келишганида у ишга кеч қолди? Е насалими?

Ўй, у соппа-соғ, билганда тоғин йиқитадиган кучи бор, фойда у теса тегрмаслардан. У қайсарлар хилдан. Ҳатто цех бошлиғи Маматнинг ҳар кун ишга кеч келеришидан уни механика бўлиминдан хўжалик бўлимига — чинкидан металлларни йиғитирувчи қилиб ўтказиб юборди. Бу «жазо» ҳам Жоңқобуловга чини чаққанчалик таъсир қилмади.

Тўғри, Маматнинг ёшлиғида тарбияси бузилди. Ота-она унинг қўлини соғуқ сувга урдирмади. Ўйнаб-қулсин, бир кун бизни ҳам ўйнатиб-қулдирад деб бугун кинога пул берса, эртага театрга пул бериб турди. Мана энди Маматнинг юраги ишга дов бермайдиган бўлиб қолди. Цех партия ва комсомол ташкилотлариди ўртоқлар ҳам жим туршимапти...

Ярнинг катта-кичиги бўлмайди. дейдилар. Қандай яра бўлмасин уни газак олиб кетмасдан даволаш керак. Мамат Жоңқобуловнинг дангасалиги, жамият ишга беларолик билан қарши ундаги зарарли ярадир. Мажлисларда ундай қилинг, бундай қилинг дейиш билан бу «яра»ни йўқотиб бўлмайди. Бунинг учун самимий, дўстларча, муомала қилиш лозим. Бир-иккита яхши ишчини Маматга бикитиб қўйиш комсомол ташкилотининг қўлидан келмайди? Уларнинг Мамат билан бирга кинога ҳам, дам олишга ҳам, сийсий маориф тўғрисида ҳам, ишга ҳам, ҳуллас у билан ҳамма жойга бирга бориб, бирга нафас олиб, уни тузатишга, етаклашга қурблар етмайди? Етади, албатта. Комсомол комитети коммунистик меҳнат цехи номи олишга ҳалақат бериб турган Мамат Жоңқобуловни тарбиялашга астойдил интилади, амалий ҳаракат қилиши лозим.

Х. ИКРОМОВ.

Фойдали СЕМИНАР

Яқинда Тошкент саноат об-ласть партия комитетида шаҳар, район партия комитетларининг ходимлари, партия комиссияларининг раислари, партия ташкилотларининг секретарлари иштирокиди бир кунлик семинар бўлиб ўтди. Семинар катнашчилари партия ташкилий ишларни яхшилаш масаласини кенг муҳокама қилдилар.

Семинарда Ленин район партия комитетининг партияга қабул қилиш ва коммунистларнинг шахсий ишнинг кўриб чиқиш комиссиясининг раиси В. И. Насудов, Киров район партия комитетининг инструктори Г. О. И. И. Мокрицкий, Ўзбекистон КП Тошкент саноат об-ласть комитети партия комиссиясининг раиси А. Ш. Шкуратов, Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ф. Екубов ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Семинар катнашчилари партия аъзоллигига ва кандидатлигига қабул қилинганлар билан ишларни яхшилаш, ҳар бир коммунистнинг шахсий ҳаёти билан атрофчилик ва пухта шугулланиш зарурлиги ҳақида гапирдилар. Семинарда маълум бўлишича айридан район ва шаҳар партия комитетлари бу соҳада бир қатор камчиликларга йўл қўймоқдалар. Киров район партия комитети коммунистларнинг арза ва шикоятларини ўз вақтида кўриб чиқиш масаласига яндалди аҳамият бериётди. Саноаткорликка йўл қўймоқда. Бу ерда айрим коммунистларнинг ишларида камчиликлар атрофчилик текширишмасдан туриб, шомашоарлик билан жазо беришдек ярамас фактлар тез-тез учраб турибди. Бундай ҳар хил аҳвол Фўризе район партия комитетининг иш услубида ҳам мавжуд.

Бекобод шаҳар алоқа бўлими партия ташкилотининг умумий мажлиси алоқа бўлими бошлиғининг ўринбосари Кимнинг хўш-аъвоқлиги ҳақида камчиликлар учун партия савидан ўчирини ҳақда қарор чиқариб, бу қарорни таъдиқлаш шайх партия комитетини бюросидан сўраган. Лекин Бекобод шаҳар партия комитетининг айридан берам ўртоқларининг айридан бу қарор ўз вақтида қараб чиқилмай қилиб кетган. Орадан бир неча ой ўтгач, шаҳар партия комитетини бюросида алоқа бўлимининг иши муҳокама қилиниб, ишдаги камчиликлар учун Ким оғохлантирилган ҳолос.

Семинарда партия савидининг ўсиши, ёш коммунистларни тарбиялаш масаласи ҳақида ҳам аниқгина гап бўлди. Семинарда КПСС Марказий Комитетининг партия комиссиясининг раисининг ўринбосари С. О. Поставалов сўзлади.

А. АЛИМОВ

Калинин ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг ходими.

МАҲАЛЛАДА ЛЕКТОРИЙ

Яқинда ташкил этилган Чилонзор район кўндан-кунга обод бўлмоқда. Янги қад қўтариётган кўпқаватли бинолар район ҳуснига хус қўшти.

Районда идеология ишлари ҳам жонланди кетди. Агитация ва пропаганда ишларини яхши йўлга қўйиш мақсадида район партия комитети ҳузурида идеология комиссияси тузилди. Ижтимоийлик асосида ишлаб чиқариш бўлимига тўрт секциядан: партия маорифи, маданий оқнатув, илмий атеизм, маъбуот секцияларидан иборат. Комиссия составига пенсионерлар, хизматчилик, инженер-техник ходимлар, ўқитувчилар, санъаткорлар ва бошқа касбадаги кишилар жалб қилинган.

Идеология комиссияси курилиши, маҳалла ва корхоналарда ўз ишчи жонлантириб юборди. Район маданият уйи билан ҳамкорликда Илмий маҳаллада ташкил этилган илмий-атеизм лекторийсининг иши жонланди кетди.

Лекторийни очиб маросимда Сийсий ва илмий билмлар тарғибу-таълими республика жамиятининг аъзоси Низоиддин Хўжаев «Ислому динининг зарарли саркиятлари» деган темада кўзикарлик доклад қилди. Докладчи ўз ҳаётидан сўзлаб, у илгари Низоиддин ибн Умар Пирини никоиб остида халқни алдаб келгани, ислом дини халқни эътиш қуроли эканлигини тушунгач, ислом динидан воз кечгани ҳақида батафсил гапирди. Бу сўхбат тинловчиларда жуда катта қизиқиш уйғотди.

Бу хилдаги лекторийлар районнинг «Ичкики беш йиллик», «Чақар», «Гулистон», Тельман маҳаллаларида ҳам ташкил этилган.

Идеология комиссияси фаолиятини янада кучайтириш тадбирлари кўриломоқда.

У. ТОХИРОВ, В. ОДИЛОВ.

МАРИФАТЧИЛАР

КПСС Марказий Комитети март ва ноябрь Пленумлари қарорларини ўрганиш қизғин давом этмоқда. Хозир колхоз ва совхозларда 770 дан ортиқ сийсий тўғарик, 66 дан ортиқ назарий семинарлар мунтазам ишлаб турибди. Кейинги вақтда тўғарик ва семинарлардаги машғулотларнинг савияси ва улардан даволат тубдан яхшиланди. Айнисича Ленин номи колхозда ташкил этилган қишлоқ хўжалик эконоимасининг ўрганиш тўғаригининг иши диққатга сазовордир.

Тўғарик раҳбари, колхоз агрономи ўртоқ Зиямухамедов ўзига топширилган ишни саноқат билан бақаришти. Машғулотларга бригада, эвено бошлиқлари, ташкилчилардан 23 киши мунтазам равишда катнашиб турибди. Улар ҳар бир машғулотга тема бўйича пухта тайёрганиб келишди. Бу тўғарикнинг кўпгина машғулотлари да бўлди. Улар қизиқарли ва жонли ўтди. Семинарнинг бир машғулотини «Социалистик қишлоқ хўжалиги ва унинг коммунистик ҳужайра-техника базасини вужудга келтиришдаги роли» деган темага бағишланди. Пропандист бу тема-машғулотда ишнинг яхши ташкил тайёрганиди. Бухгалтерлар билан гапирди. Эконоимистдан артель хўжалиғига доир кўпгина фактларни олди. Кейин колхознинг 1960, 1961, 1962-йил ишлаб чиқариш кўрсаткичларини катта қозғога эвено чиқди. Рақамларини эвди. Бригадалар ўртасида тузилган социалистик мажбурият шартномаларининг қандай бақарилаётганини акс эттирувчи диаграмма чиқди. Колхозчиларнинг даромади, бўлимас фондидиги маблағлари билан қизиқди. Маҳсулотнинг қандай қилиб арзонлаштириш мумкинлиги ҳақида қизиқарли фактларни тўплади. Шундан кейин машғулотга кирди. Пропандист ҳар бир тинловчининг умумий диалоглардан, савол-жавоблардан фойдаланди. Маҳсулотни қим-матлаштириб юборган бригада бошлиқларининг номларини бирма-бир айтиб ҳам чиқди. Ана шу машғулотда ишнинг яхши ташкил қилибмаган, маҳсулотни қим-матлаштириб юборган бригада бошлиқлари ўзларини анча нуқулай сездилар. Семинар катнашчилари бундан кейин ишнинг қандай ташкил қилиш ҳақида кўпгина қимматли фикрларни ўртоқлашиб олдилар.

«Қишлоқ хўжалик экинларини жойлаштириш ва ердан тўғри фойдаланишга бағишланган машғулот ҳам кўпчиликнинг эвдида яхши сақланиб қолди.

Умуман ўртоқ Зиямухамедов ҳар бир машғулотга пухта тайёрганиб келаяпти. Тинловчиларнинг активлигини ошириб, ишлаб чиқаришга фаол катнашчилари учун мумкин хиссасини қўшмоқда.

Тўлқибов бошлиқ Охунбобоев номи колхоздаги Тўғарилар бошлиқ «Ленинград» колхозиди, Рибиков бошлиқ пахтачилик илмий текшириш институтиди, Муниров бошлиқ Карл Маркс номи колхоздаги ва бошқа тўғариларда ҳам машғулотлар тинловчиларнинг актив иштирокида, юқори савияда ўтмоқда.

Райондаги кўпгина бошланғич партия ташкилотлари пропаганда ишнинг яхшилашга ҳам яқиндй аҳамият бермоқдалар.

М. ГОЗИЕВ.

РАҚАМЛАР ТИЛГА КИРГАНДА

Хозир обласимизда 1960 киши маош олмай пропагандаист, лектор ва консультант бўлиб иш-ламоқда. Улардан 1805 киши партия аъзоларидир.

Ишлаб чиқариш бошқармаларида қаршилик колхоз ва совхозларга, ибора ва муассасаларда ташкил этилган сийсий маориф шохобчаларида қатнашаётган кишилар ва марксизм-ленинизм назариясини мустақил ўрганиувчиларини сони 37045 кишига етди.

Хозир 14 та маданият университетини жамоатчилик асосида ишлаб турибди. Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасида тузилган қишлоқ хўжалиги бил-лимларини ўрганиш университетида пахтачилик, каноп ва чор-вачилик факультетлари ҳам бор.

Колхоз ва совхозларда 84 та оммавий лекторийлар ташкил этилган. Лекторийларга 8 миңга яқин киши қатнашаптир. Лекиндардан кейин бадиий ва ҳуж-жатлик кинофильмлар кўрсати-ламоқда.

Бўка, Калинин, Окқўброн, Урта Чирчиқ ва бошқа ишлаб чиқариш бошқармаларида 30 киши маош олмабдан туриб сийсий маориф кабинетларига мудирилик қилаётдилар.

БАРЧА ХУРСАНД

Ғишчилар посёлкасидаги уйлардан бирига мириб келган сийсий ташкилотчи Николай Резванцевни уй эгаси хушрўй кутиб олди.

Улар дастурхон устида анча гап-лашиб ўтиришди. Кейин у асосий масқалга ўтди:

— Бугунги сўхбатимиз,— деди Резванцев,— мамлакатимизда уй-жой курилишининг аҳволи ҳақида бўлади.

Партия ва ҳукумат уй-жой проблемасини ҳал этиш масалаларига алоҳида аҳамият бериб, бу соҳада катта ишлар қилмоқда. 1957 йили бу ҳақда махсус қарор ҳам қабул қилинди. Шундан бери мамлакатимизда 12 миллион квартира куриди. Қишлоқларда курилан уйларнинг сони 4 миллионга етиб қолди. Яқин йиллар ичиди мамлакатимизда уй-жой таъинислигига батамом хотима берилди.

Кейин сийсий ташкилотчи республикамиз, обласимизда уй-жой курилиши соҳасида қилинган ишлар ҳақида сўзлади.

Сийсий ташкилотчининг сўзлари кўпчиликка ёниб тушди. Некса аёллардан бири сўзга аралашди:

— Ҳўлим, шу янги уйларда биз фаровон ҳаёт кечирмоқдамиз. Бунинг учун партиядан жуда миннатдоримиз.

Ленин айрим камчиликларимиз ҳам бор. Буни яширишнинг ҳо-жати йўқ.

Аёл бироқ жим қолди. Нима-нидир ўйлади. Кейин гапини да-вом эттирди.

— Мана охионамизга газ плитасини ўрнатиб кетишганига ярим йилча бўлиб қолди. Бироқ шу вақтгача газ қувури ўтказиш та-момлангани йўқ. Шу ишни тез-лаштиришга ердан берсанг. Газ курилиши ташкилотларининг раҳ-барларига сўзимизни етказсанг яхши бўлар эди.

Сийсий ташкилотчи Н. Резванцев тинловчиларнинг тақлифларини ён дафтрасига ёзиб олди. Квартираларни газлаштириш иш тезлаштиришга сўз берди.

Бекобод шаҳридаги ғишт за-водининг партия ташкилотчи Н. Резванцев, Г. Қазиев ва Н. Трибуский каби илгор коммунистлардан 12 кишини сийсий ташкилотчи қилиб тасдиқлаган.

Сийсий ташкилотчилар маҳал-ларда, ишчиларнинг уйларида тез-тез бўлишиб, улар ўртасида кенг тушунириш ишларини олиб бормоқдалар.

М. МИРСОАТОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

2-БЕТ, 2 АПРЕЛЬ, 1963 ЙИЛ.

ЭКИПАЖ КОМАНДА КУТМОҚДА

РЕПОРТАЖ

Файзли баҳор Дўрмон қишлоғига ажиб ҳусн бағишлаган. Кўм-кўк буталар орасидан ўтиб қолхоз клубига келдик. Урта бўйли бир киши раис катта боғда эканлигини айтди...

Қандай кўркам бу боғ! Шил-гил гуллаган дарахтлар қуёш нурда жилданади, кўзни қамаштиради. Қушлар навоси кишига ором бахш этади.

Абдуҷамил ақани боғ этакда учратдик, у уч-тўрт киши билан нима ҳақдадир баҳслашмоқда эди.

— Келинлар, келинлар, — деди у самийий кўришаркан. Мақсадинини айта қолдик. Раис ҳам бизни куттирмай, ҳикоя қила кетди:

— Бу йил 800 гектар ерга квадрат-уялаб, 900 гектар ерга 60х30 схемасида тор қаторлаб чигит экамини. Ҳозир ишларимиз яхши. 1300 қолхозчи далада жавлон урипти. Мақтанчи эмас-у, ери бу йил роса семиртирдик. Далага 17 минг тонна маҳаллий ўғит чиқардик. Ери сиёялинизи, бизни ҳам сиёялар. Бунга ишонч қолдик.

Суҳбатга механизация бўйича раис ўринбосари Мавлон ака Икромов қўшилди.

— «Чавандоз»ларимиз ҳам ўз «от»ларини агарлаб қўйишган, — деди у табассум билан, — 8 та «С-80», 6 та «ДТ-54», 2 та «КД-35» тракторлари, 290 борона, ер текислайдиган машиналар, 39 та селжа ва 51 культиватор ишга тайёр!

3 та комплекс механизациялашган бригадасини бор. Гарчи уларда 110 механизатор меҳнат қилаётган бўлса ҳам яна 8 кишини Бекободдаги механизаторлар мактабига ўқишга юбордик. Улар механик-ҳайдовчи бўлиб қайтишди.

— Механизация — инсоннинг энг яқин дўсти, — дейди Мавлон ака сўзига давом этиб, — 37 центнердан «оқ олтин» етиштирмоқчимиз, таннарх ўтган йилдагидан анча кам бўлиши керак. Ишни механизация

елкасига юклашни кўзда тутиб шундай деймиш...

Далалар... Далалар... қандайни сукув. Баҳор бутун кўрғини шу ерда намойиш қилаётгандек. Олисида ер текислаётган машиналарнинг гулдуриси далаларда аёс садо бермоқда. Аб-жир йиғит-кизлар ёввойи ўт илдизларини терияшпти. Наринда ўн-ўнбеш киши марзаларини суриш билан банд. Ерлар кафтдек қилиб текисланган.

Биз бир гуруҳга ер текислаётган қолхозчилар олдида бордик. Улар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анвар Эгамназаров бригадасининг аъзолари экан. Бригадир иш билан районга кетибди.

Экинга тахт қарталар томон йўл олдик. Ҳамирдай кўчиб ётган ерларни кўриб А. Эгамназаровнинг ишини кўзини билдирган бригадир эканлигига тан бердик. Селжаларни айтмайсики, «чўх» десангиз чопадиган отдек бўлиб турибди. Ўтган йили Анвар ака бригадаси 215 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 43,5 центнердан хосил етиштирди.

— Бу йил 45 центнер учун курашишпти, — дейди Мавлон ака.

Бердиев. Айтимбетов, Нурматов сингари азаматларнинг далада жавлон ураётганини кўриб бу йил ҳам катта хирмон яратилишига ишонч хосил қилдик. Ю. Хидиров, М. Аноркулов, К. Раимов экипажлари бутун десангиз бутун, эртага десангиз эртага екишни бошлашга шай бўлиб туришибди...

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Қизил Ўзбекистон» қолхоз пахтакорлари чигит экиш кампаниясини пухта тайёрларлик кўрган ҳолда кутиб олмақдалар.

«Биз даладан қайтганда узоқларда хали ҳам моторларнинг гулдуриси атрофга таралмоқда эди.

М. ЖАЛОЛИДИНОВА, П. НИШОНОВ.

ИҚТИСОДИЙ ТЕМАДА ПАХТАЧИЛИК-НИНГ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Коммунистик партия ва совет ҳалқининг коммунистик жамият қуриш йўлидаги қаҳрамониона кураши йилномасида КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1962 йил) Пленуми муҳим ўрн эгаллайди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг шу Пленумда йилдан докладыда ҳам дала Пленум томонидан қабул қилинган қарорда халқ хўжалиги раҳбарлик қилишининг ленинча принциплари асосида мамлакатимиз экономикани ва маданиятини янада кучли суратда ривожлантириш йўллари белгилаб берилди. Ноябрь Пленуми материаллари иккидўй марксизм-ленинизмнинг янги тарихий ҳужжатлари бўлиб, партия XXII съезди томонидан олға сурилган коммунизм қуришдан иборат улкан режани амалга ошириш учун олиб борилаётган курашда жуда катта сафарбар қилувчи роль ўйнамоқда.

КПСС нинг тарихий XXII съезидан сўнг ўтган қисқа давр ичида совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида улуғ Ленин қирғатган йўлдан буюик, иккидўй меҳнат соҳасида буюк галабаларга эришти. Бизнинг социалистик саноятимиз олға қараб катта надалар билан илгариллаб кетди. Шу давр ичида жуда кўп янги индустрия гигантлари қад кўтарди. Социалистик қишлоқ хўжалиги ҳам тобора юксалиб бормоқда. Қисқа вақт ичида қишлоқ хўжалиги ва айниқса пахтачилик соҳасида катта ўзгаришлар бўлганлигини, техника соҳасида чинакам революция рўй берганини Ўзбекистоннинг қишлоқ хўжалиги мисолида аёнқол кўрса бўлади.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини ҳар йили давлатдан жуда кўп тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари олиб турибди. Республикани қишлоқ хўжалигининг энергетика қуввати ҳам мутасил ортиб бормоқда. Қолхозлар бирмунча йирилштирилди. Шу давр мобайнида Ўзбекистон Коммунистик партияси қолхоз ва совхозларни раҳбар кадрлар, мутахассислар ҳамда механизаторлар билан мустаҳкамлади. Бу ва шу хилдаги бошқа тадбирлар туфайли техника ресурслари, ишчи кучлари, ер майдонлари ва қолхозларнинг ажралмас фондларидан ташқил ҳам раионал фойдаланиш учун чексиз имкониятлар яратилмоқда.

Республикамиз меҳнатқашлари жононж Ватанимизни тобора кўп миқдорда «оқ олтин» билан таъминлашда фахрли вазифа Ўзбекистон зиммасига тушганлигини яхши билдиладар. Утган йилги нузулай об-ҳаво шароитига қарамай, меҳнатни тўғри ташкил этиш, илгор агротехникани қўллаш, комплекс механизацияни амалга ошириш ва бошқа муҳим тадбирлар қўрилганлиги сабабли республикамизнинг айрим областлари, районлари ва жуда кўп қолхозлар яхши натижаларга эришдилар.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев нейинги йиллар ичида халқ хўжалигини ривожлантиришда кўлаги киритилган йирик муваффақиятлар тўғрисида гапириб, халқ хўжалигини

резерваридан янада тўлароқ фойдаланиши, бизнинг иқтисодий қурилиш соҳасидаги ютуқларимиз татин ҳам олтиши мумкинлигини алоҳида кўрсатиб ўтди. КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг «СССР экономиксини ривожлантириш ва халқ хўжалигида партия раҳбарлигини қайта кўриш тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш ана шу резерварлари ҳақида келтириш имконлини беради.

В. И. Ленин алоҳида таъкидлаб ўтганидек, «меҳнат унуми янги йиқитиловчи тузумнинг энгиб чўққини учун оқибат натижада энг муҳим, энг асосий нарсасидир».

Меҳнат унумдорлигини ошириш — вақт бирлигида тайёрланаётган маҳсулотни кўпайтириш, маҳсулот ечимисини учун сарфланаётган иш вақтини тежаш демекдир. Шундай қилиб, иш вақти маҳсулот ишлаб чиқариш учун сарф бўладиган ҳамма меҳнатнинг мезоини хосилбонади.

Қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш талаба қилганлидан сўнг, СССР халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида меҳнат унумдорлигининг муттасили олиб боришдан иборат иқтисодий қонуни қарор тоғди ва у амал қилмоқда. Халқ хўжалигини ривожлантириш етти йиллик планининг асосий вазифаларидан бири — иккидўй меҳнат унумдорлигини доимий суратда ошириш — ҳамма маҳсулот таннархини қамайтира бориш асосида халқнинг турмуш даражасини анча оширишни таъминлашдан иборат.

КПСС Программасида бутун аҳолининг ва халқ хўжалигининг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига эҳтиёжларини тўла қондириш мақсадида, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг умумий ҳажмининг 10 йил мобайнида тахминан 2,5 марта ошириш, 20 йил мобайнида эса 3,5 марта ошириш вазифаси қўйилди. Қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини 10 йил мобайнида намнда 2,5 марта ошириш, 20 йил мобайнида эса 5—6 марта ошириш кўрсатиб ўтилди. Етти йиллик ичида меҳнат унумдорлиги совхозларда 60—65 процент, қолхозларда эса тахминан 2 марта ошмоғи лозим.

1963 йил учун белгиланган планга кўра, Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг ялли маҳсулоти 8,8 процент кўпаяди. Бу йил республикамиз пахтачиликни янада юксалтириши — давлатга 3 миллион 566 минг тонна «оқ олтин» еткази бериши керак.

Партия Программасида шундай улуғвор вазифа қўйилганки, унга кўра, қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ўсши уларга бўлган эҳтиёжининг ўсишидан олдинда бормоғи лозим. Қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини оширишининг асосий йўллари техника билан тобора кўпроқ қуриланиши, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш, агротехникадан кенг фойдаланиш, етти йиллик план топшириқларини мундтаддан ялғари бажариш учун социалистик мусобакани авж олдиришдан иборат.

Республикамиздаги кўпгина қолхоз ва совхозлар асосий бир қамчиликдан хали ҳам қўтила олган эмаслар, яъни кўп қолхоз ва совхозлар бир хилдаги шароитга эга бўлатуриб, турли миқдорда хосил олмақдалар, ишлаб чиқаришда турлича кўрсаткичларга эришмоқдалар. Республикамиз пахта етиштириш бўйича етти йилликнинг тўрт йили топшириқ ташвишли бир ҳолдир. Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўзининг КПСС Марказий Комитети Президиумига ёзган хатида ва ноябрь Пленумида йилдан докладыда пахта етиштиришда оқанда қолаётганлиги учун республикамизни ҳаққоний танқид қилди.

Пахта етиштириш юзасидан белгиланган юксак вазифаларни муваффақиятли равишда бажариш учун республикамиздаги мажбур бачра резерварини тўла ишга солиш лозим. Қолоқ қолхоз ва совхозларни илгор хўжаликлар даражасига етказиб олиш, барча экин майдонларида хосилдорлигини ошириш, экин майдонларини ва асосан пахта майдонларини қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш ҳисобига неғайтириш бу соҳадаги асосий резервар ҳисобланади.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида жуда тўғри кўрсатиб ўтганидек, бизда пахта майдонларини неғайтириш ишлари олиб боришда, янги ирригация ишшоотлари барпо қилинмоқда. Лекин бу, ишнинг бир томони, хосил. Биз пахта етиштиришни нузуқли янги ерларни ўзлаштириш йўли билан қўлайтира беришига йўл тутиб тура олмаймиз. Ҳамма сугориладиган ерларда хосилдорлигини ошириш чораси қўрилиши зарур ва бу ўринда ишнинг муни ва мунофиқати партия ташкилотларининг ташкилотчилик ишига, ишлаб чиқариш бошқармалари, мутахассислар, олимларнинг фаолиятига боғлиқдир. Афсуски, бу соҳада хали ҳамма ишни қўйилгандагидек деб бўлмайд.

Шу сабабдан бир хил шароитда хосилдорликда катта тафовутлар мавжуддир. Бир хил қолхоз ва совхозлар гектар бошига 30—50 центнердан пахта териб олаётгани ҳолда, бошқа бир қолхоз ва совхозлар 12—15 центнердан пахта териб олмақда. Агар ана шу қолхоз ва совхозлар айқали гектар бошига 25 центнердан пахта олаётган ўртача қолхозлар даражасига кўтарилиб, ҳозирги майдонларнинг ўзинда яна қўшимча равишда кўп миқдорда «оқ олтин» олиш мумкин бўлув эди.

Қишлоқ хўжалик экинларидан мўл хосил олиш учун кураш — деҳқончилик маданиятини ошириш учун кураш демекдир. Ўзбекистон шароитида деҳқончилик маданиятини ошириш сув билан ҳамма сугориладиган ерларнинг яхши мелiorация ҳолатда бўлишини тўла таъминлаш билан мустаҳкам болганлигида. Республикамизда кўп қишлоқ ерларни ўзлаштириш ҳисобига сугориладиган ерлар майдонини неғайтириш учун чексиз имкониятлар мавжуд.

Ирригация қурилишини ривожлантиришда республика олдида катта вазифалар турибди. Миразўлда, Қарши чўли ва Зарафшон ҳавзасидаги бўш ётган ерларни ўзлаштириш, Амударёнинг қуёи соҳилларидаги, марказий Фарғонадаги қўриқ ерлардан фойдаланиш, Сурхондарё сув омбори районида ва Тошкент областида йирик ирригация ишоотлари қуриш шулар жумласидандир. Етти йиллик ичида Ўзбекистонда 700 минг гектар янги ерлар, шу жумладан Миразўлдаги 200 минг гектар ер ўзлаштирилмоғи лозим.

Бу йил Тошкент областида ҳам катта ирригация ишларини амалга ошириш мўлжалланган. Йирик Чорвоқ ирригация-энергетика комплекс тармоғи 1,4 миллиард кубометр ҳажмдаги сув омборига ва 480 минг киловатт қувватли гидростанцияга эга бўлади. Бунинг натижасида сугориладиган мавжуд ерлардан 335 минг гектарини сув билан таъминлаш ҳамда 10 минг гектарлаб янги ерларни сугорини имконияти вужудга келадди.

Пахта етиштиришни қўлайтиришда хосилдорлигини ошириш асосий резерв бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Бу йил республика бўйича ўрта ҳисобда гектардан 23 центнердан хосил олиш учун кураш бормоқда.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида меҳнат унумдорлигини оширишда техника тараққиёти муҳим роль ўйнайди. Шу билан бирга, меҳнат ресурсларидан тўғри ва раионал фойдаланиш ҳам меҳнат унумдорлигини оширишининг ҳамма қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириши янада қўлайтиришининг асосий фактори ҳисобланади. КПСС Программасида кўрсатиб ўтилганидек, қишлоқ хўжалигини янада механизациялаштириш, комплекс механизацияни қўлланиш ва автоматика воситаларидан фойдаланиш, техника-иқтисодий кўрсаткичлари юқори бўлган ва бир зона шароитига мос келадиган машиналар системасини жорий қилиш қишлоқ хўжалик меҳнати унумдорлигини ошириш учун асос бўлади.

Ўтган йили «Ўзбекистон ССР беш йиллик», «Малик», «Фарҳод», «Совоё», «Сурхон» совхозлари ва бошқа бир қатор хўжаликлар пахтачилик механизация ердимида йиғиштириб олинди катта муваффақиятларга эришилди. Қолхоз-совхоз ишлаб чиқаришининг новаторлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Турсуной Охунова, Любовь Ли, Валентин Тюпко, Мелиқўзи Умурзоқов, Ризамат Мува-

ШАЙЛАНИШДИ

Таласбой Газаатов бошлиқ 3-бригада илгор бригадалардан бири ҳисобланади. Ишнинг қўзини билдирган деҳқон бошчилик қилаётган бу бригада аъзолари ўтган йили муваффақиятли юксалдилар. 125 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 34 центнердан хосил кўтарилиб, давлат плани анча олтири билан адо этилди.

Бригада аъзолари ўзлабислик галлакорлар ва йиғишқили пахтакорларнинг ташаббусларидан руҳланиб, етти йилликнинг бешинчи йилида 112 гектар пахта

та майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хосили олишга бел боғладилар. Улар ўз мажбуриятларини бажариш учун қўклагини диниша пухта тайёрларлик кўрмоқдалар. Барча майдонлар 28-30 сантимер чўқурликда сифатли шудгорланди, ҳар гектар ер ҳисобига 10 тоннадан маҳаллий ўғит жамғариб қўйилди, ариқ-зовурларни тозалаш қўйилди, дагидек бормоқда. Бу мўл хосил олиш учун заминдир.

М. ОЙДИНОВ
Оқдўрғон «Ленинбод» қолхозчи.

Бугун-эрта барча пахтакор хўжаликларда ялли чигит экиш кампаниясига киришилади. Шу мақсадда хўжаликларда техникани экинга пухта қозирлаш юзасидан сўнги тадбирлар амалга оширилмоқда. «Сирдарё» областидаги 1. «Пахтакор» совхозини коллектини ҳам чигит экинга пухта тайёрларини кўрайтириб, Совхознинг мажбур бачра экиш агрегатлари экинга тахт қилиб қўйилди. Суратда: квадрат-уяллага аниқ уруғ ташлайдиган селжалар осилган агрегатлар дала бошида.

И. Глауберзон фотоси.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БУКА. «Октябрь 40 йиллик» қолхозининг пахтакорлари чигит экиш мавсумини пухта шайланган ҳолда кутиб олмақдалар. Мажбур 9 «ДТ-24», 28 та «Универсал», 20 та селжа экин-фалти ремондан чиқарилиб экин кампаниясига тахт қилиб қўйилди. Хўжалигининг илгор бригадалари даладан гўнг ташчи, ер текислаш, ариқ-зовурларни тартибга солиш, шудгорни бороналаш ишлари тобора авж олдирилмапти.

С. ТУЛАЕВ.

ЯНГИЕР. Машъал «Коммунизм» қолхозининг пахтакорлари бу йил етиштирилмаган пахта ҳисобининг 80—85 процинини машиналар билан териб олишга аҳд қилишди. Бунга эришмоқ учун машина териниға ариқ-завурларни тартибга солиш, шудгорни бороналаш ишлари тобора авж олдирилмапти.

Х. РАСУЛЕВ.

ОҚДЎРҒОН. 1-«Оқдўрғон» совхозига 7 та комплекс механизациялашган туюқнон зевно тузилди. Л. Калашникова, Т. Собиров, Х. Йўлдошев, С. Хисомова сингари ўртоқлар бошлиқлик қилаётган бу зевноларнинг пахтакорлари ҳар гектар ердан 25—35 центнердан «оқ олтин» кўтаришга бел боғладилар. Номсомб-ёшлар далага 2 минг тоннадан ортқ гўнг ташчи чиқаришди, ёввойи ўтларнинг илдизларини териб олишди. 6 та экин агрегати мавсумга тўла шайлаб қўйилди.

Т. МАМАТОВ.

ЯНГИЮЛ. «Қизил Октябрь» қолхозининг ўртоқ Р. Исоқов бошлиқ бригадаси пахтакорлари гектар бошига 40 центнердан пахта етиштиришга қатъий сўз бердилар. Ҳозир бутун куч экин кампаниясига пухта қозирлик кўришга сафарбар этилган. Текисланган майдонлар депрди қолмади. Гўнг ташчи чиқариш эса ҳамон қизгин давом этмоқда.

Ф. ТУРСУНХУЖАЕВ.

СЕМИЗ МОЛЛАР ҲИСОБИГА

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Собир Раҳимов номли қолхоз чорвадорлари давлатга гўшт сотиш йиллик планини бажарай деб қўйдилар. Бу қолхозда чўққачилик яхши ривожланган. Шунинг учун ҳам давлатга топширилаётган гўштининг аянчагина қисмини чўча гўшти ташкил этмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ қолхоз чорвадорлари тўртинчи квартал ҳисобига 56 тонна гўшт сотди. Гўштни топшириладиган моллар яхши семиртилганини учун ҳар бир қорамолнинг вазни 250—300 килограмм, ҳар чўққанин вазни 100—110 килограммга этмоқда.

Т. ЖҲРАЕВ.

„Малика“ далага чиқди

Сирдарё ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Гулистон» совхозининг 5-бўлим ишчилари бу йил макканжўхори ва нўхат экиш ишларини баравақт бошлаб юбордилар. Қузда яхшилаб шудгорлаб қўйилган тайёр ерларга эртаги экин экиш ишлари анча жадал уюштирилди. Қисқа муддат ичида 48 гектар ерга нўхат, 262 гектар ерга макканжўхори экиб бўлинди. Услабинскилик ва янгибўйлик қишлоқ хўжалик меҳнатқашларининг ташаббусига қўшилган бўлим ишчилари совхоз чорва молларини учун «дала малика»сидан мўл-кўл кўкюпа ва дон етиштиришга астойдил киришдилар. Бўлима макканжўхори экиш қизгин давом этмоқда.

Х. ХОЛИГИТОВ.

Жўра Сафаров ташаббуси

Қолхознинг бош агрономи Аҳмаджон Қурбонов Жўра Сафаров бригадасига келганда у ерда иш қизгин эди. Далага маҳаллий ўғит ташиб чиқарилаётди. Кенг пайкалларда тракторлар гулдудайди. Моҳир тракторчи Бектур Абдиев ўз агрегатини усталик билан бошқариб ерларга ўғит солиб кетмоқда.

Агроном бороналашнинг сифатини текшираётган бригадир Жўра анага юзланди.

— Қалай ишлар?

— Раҳмат, — деди Жўра ака, — яхши кетаяпти. Эртанин бу янги участкамидаги ерларни ҳам бороналаш ва қўшимча озниқлантиришни тугаллашга бу ерлар жуда ориналаб қолган экан. Ахир қозонда бўлса чўчича чиқди деганларидек, ерда берсанг оласанда, Ери қанча сиёясай, у бизни шунча хўрсанд қилади.

— Сизга қўчқаниннинг ишонч катта, — деди агроном. — Илгари нам хосил олиб келинган бу ерлардан ҳам, алобатта юқори хосил олишининг таъминланган.

Янгибўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги Калинин номли қолхознинг дондор бригада бошлиғи Жўра Сафаровни районодагилар эмас, областдаги пахтакорлар ҳам танишди. Сергайрат ва ташаббускор пахтакор бошлиқ бригада йилдан йилга юқори кўрсаткичга эришиб келмоқда. Ўтган йили унинг бригадаси 90 гектар ернинг ҳар гектаридан пландагидан 10 центнердан кўп, яъни 40 центнердан хосил олди.

Лекин Жўра ака билан ёнма-ён, ери ҳам, шароити ҳам бир хил бўлган бригадала эса хосилдорлик йил сайи пасайиб кетар эди. Гектардан олтиган хосил 25 центнердан ошмайди.

ОРЗУСИГА ЕТДИ

Минг тўққиз юз эллик тўққизинчи йилнинг айни ёз фасли эди. Тошкентда қақирилган ёш пахтакорларнинг кенгаши минбирга зуваласи пишиққина бир қиз чиқди.

— Мен, — деди у халқонини босолмай, — мажбуриятини олғач, уни бажармаслигини ёмон кўраман. Бу йилги мавсумда 12 тонна «оқ олтин» териб беришга сўз бераман. Айтилган сўз — отилган ўз. Ишонганилар...

Уша йили Озода ўз ваъдасига вафо қилди — 12 тонна ўринга 15,6 тонна «оқ олтин» териб берди. Лекин неғадир унинг кўнгли тўлмасди. Бунинг боиси шунда эдики, у бир қанча вақтдан бери турсуночи бўлишни орау қилиб юарди. Ниҳоят орзуси ушалди — қолхоз правленесини уни механизаторлар мактабига қўшиш юборди. Орандан бир йил ўтар-ўтмас ўз қишлоғига механизатор бўлиб қайтди. Биринчи йилдөқ «ХВС-1,2» машинаси билан эл хирмонига 120 тонна пахта тўқди... 1962 йили эса 135 тонна пахта терди. Унинг бу йилги аҳди янада юксак — ўз машинаси билан 180 тонна «оқ олтин» термоқчи.

Қолхоз правленесини Озодага юксак ишонч билдириб, уни 10 кишидан иборат трактор-далачилик бригадасига бошлиқ қилиб тайинлади. Ёш механизатор ўз бригадаси аъзолари билан масалақталди. 100 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан хосил етиштиришга қатъий аҳд қилди.

Шу кунларда Озода бригадаси далаларида пахтакорлар зўр иштиёқ билан меҳнат қилаётдилар. Ерларни бороналаш, гўнг чиқариш ишлари айниқса авжда. Ариқ-зовурлар алақачон тозаллаб қўйилган. Биз коммунист Озода Маматова механизатор бўлишдек зату янгила етди. Ахмо орзунинг чеки йўл дейдилар. Озодининг қиланган ишлари хали кўп. Ахир бу йил у бошчилик қилаётган бригада аъзолари Ватан омборларини мўл «оқ олтин» дурдоналари билан бойитишга бел боғланларда!

Янгибўл районидан «Ленинзм» қолхозчи.

М. УМАРОВА

Тонарь Иван Сулинов 17 йилдан буйи «Узсельхозтехника»нинг Юқори Чирчиқ район бирлашмасида ишлаб келадиган У. Фидонора меҳнат қилар, трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини сифатли ремондан чиқариш ишига мусоиб ҳисса қўшиб келмоқда, топширини доимо олтири билан бажаради. Суратда: ўртоқ И. Сулинов.

А. Абалия фотоси.

СПЕКТАКЛАРНИ ҲАҚҚОНИЙ БЕЗАТАЙЛИК

Шу йил 7 ва 8 мартда партия ва ҳукумат раҳбарларининг адабиёт ва санъат арбоблари билан учрашувлари ва унда ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг чуқур маъмулий нутқи кўпмиллатли маданиятнинг тарихига янги саҳифа бўлиб кирди. Бу учрашувлар партия ва совет халқининг адабиёт ва санъатининг юксалиги, чуқур ғоявийлиги ва юксак бадиийлиги, умуман маданиятнинг гуллаб-яшнаши ҳақида қилаетган домий гапларининг яна бир марта яққол кўрсатиши. Ана шу гапларнинг ҳақиқатлиги, ўзбек халқининг миллий адабиёти ва санъати ҳам Л. Ф. Ильичевнинг сўзи билан айтганда «... соғлом асосда, тўғри йўлда, замон билан баббаравар қадам ташлаб ривожланишда».

Шубҳасиз, ўзбек адабиёти ва санъатида абстракционизм оқими йўл ва бўлмаган. Лекин айрим санъаткорларимиз икки-данда бошқа, чунинчи, натуралистик элементлар, абстракт чизмадорлик, примитивлик каби жиҳадий намчиликлар бор. Бунга шу кунларда Мухомиди номли театр саҳнасида кўйилган баъзи спектаклларнинг бадиий беадабига намчиликларини мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Ушбу рус ёзувчиси А. П. Чехов — деворда олинган миллий албатта, ўқ ушин керак. Агар у миллий ўқ узмаса, унинг спектаклда кўрсатилишининг ҳолати йўқ, — деган эди. Ҳақиқатан ҳам спектаклнинг беадабига, шунингдек саҳнада бирорта ортинча нарсани бўлмастлар керак. Бадиий беадаб спектакл асарининг ғоявий маъмунини очиб беришга хизмат қилиши, саҳнадаги буюмлар эса воқеа ҳайси ерда, ҳайси даврда рўй бераётганлигини, муҳитини, ҳақрамонларнинг ҳаракатини, уларнинг илтимомий ҳолатини ақс эттириши лозим. Шундангина расомнинг иши асар автори ва спектакль шайхонларининг ғоявий маънадаги муваффақ бўлиши мумкин.

Мухомиди номли театрда кўйилган айрим спектакллар («Рашан ва Зулхумор», «Ватан ишқи» каби)ларнинг бадиий беадабига ҳар тарафлама яхши ишланган. Бироқ шундай спектакллар борки, уларнинг бадиий беадабига томошабинларни равижлантириш, артистларнинг эркин ҳаракат қилиши учун ҳалақит беради. Масалан, «Зарафшон қизи» музыкали драматиздаги колхоз бригадари Болтанин ҳовлисини эслик (спектаклдаги воқеалар асосан Болтанин ҳовлисида ўтади). Атрофига баланд паҳса девор олинган ҳовли, чап томондаги катта

дарахт, унинг тагидаги гилем ташланган суя, ўнг томондаги ертўлалик, пешайвонлик уй, уйга кириб боришдаги баланд панжарали зинапоя, айвондаги қозичқа илинган қалампир шодаси, зинапоя панжарасига олинган отнинг хомути каби ҳар хил майда-чуйдалар дарвор кўз олдингизга келади.

Дастлаб қараганда ертўла, хомути, қалампир шодаси ва шунга ўхшаш нарсалар зарурликтан, аниқ бир маъсад билан саҳнага чиқарилган бўлса керак, деган фикр туғилади. Лекин спектакль давомида уларнинг бирортаси ҳеч қаерда иштирок қилмайди. Томошабин расом Г. Визельга натуралистик тасвирга олиб келадиган бу маншай деталлар нима учун керак бўлганлигига тушунолмайдим.

Яна бир мисол. «Фарғона ҳикояси» спектаклидаги Кичикўжанин ҳовлиси (1-кўришни). Парда очилганда атрофи қинғир-қийил эски паҳса девор олинган каттадек ҳовлича кўзга ташланади. Чап томонда паҳсадан айвон. Унда дастурхон ёйилган кичкина хонтахта, кўрпа-ястик терилган тахмон, томошабинлар қаршида катта таандир, унинг ёнида ошхона анжумлари кўринади. Хуллас, Кичикўжанин ҳовлиси ҳам Болтанин ҳовлиси сингари керак ва керак бўлмаган майда-чуйда буюмлар билан жиҳозланган. Бу спектаклнинг расоми В. Рифтин ҳам Визель сингари асосий эътиборини маънавий деталларни кўрсатишга қаратиб, асарнинг тўб муҳитини декорациялар орқали тўла очиб беришга айтирлик даражада эришолмаган.

Бу ерда яна шунга айтиш керакки, декорацияларнинг лоийҳаси нотўғри ишланган. Саҳнадаги ортинча буюмлар ижрочиларни шунчалик сиқиб қўйганки, ижро давомида уларнинг бири-бирларига ҳалақит беришлари томошабин кўзига яққол ташланади. Саҳнада эса ўттиздан ортинчи киши бор. Бу ерда ўйин ва оммавий рақслар ҳам бўлиб ўтади. Ҳовлидан ташқари

рида (ўнг томонда) ҳовлига кирадиган эшик олдидаги артистларнинг ҳаракатини эса фақат ўнг томонда ўтирган томошабинлар кўради, ҳолос. Ваҳоланки, бу ва бошқа кўришниларнинг декорациясини ижрочилар учун қулай, керак бўлмаган маншай деталларсиз ишлаб чиқиш мумкин эди.

Расом Г. Визель яқинда саҳналаштирилган «Ички биллак узук» ва «Кимга тўй, кимга аза» спектаклларини беадаб «новаторлик» қилгандай бўлган — у натуралистик услуддан, унга қарама-қарши турган абстракт чизмадорликка ўтган. Томошабин ҳар иккала спектаклнинг кўришниларида воқеа қаерда — кўчадами, ҳовлидами, айвондами, уйдами ёки бошқа бир ерда рўй бераётганлигини аниқ билиб олиши қийин. Декорациялар айрим белгилардан (якна дераза, стол ва стул, кресло ва скамейка, хилма-хил станок ва зинаполлардан) иборат бўлиб қолган.

Одатда музыкали драма жанридаги спектаклларнинг бадиий беадабига оркестрдан чиқётган музыка садоси ва артистларнинг овози баланд жаранглиги учун саҳнада кўпроқ бўшлиқ бўлишини талаб қилади. Шунинг учун ҳам саҳнада ортинча буюмлар бўлмастлар, декорациялар енгил ва қулай ишланган керак. Бу расомдан бой фантазияли, ижодий ижрочиларнинг талаб қилади. Балки, Г. Визель ҳам бу спектаклларнинг беадабига саҳнада кўпроқ бўшлиқ бўлиши, артистларнинг эркин ҳаракат қилишлари учун қулайлик яратмоқчи бўлган (7). Лекин у ишланган декорациялар абстракт бўлиб қиққан.

Агар театр спектаклларини бадиий беадабига расом Визель тугган ҳолат йўли қувватлаб давом эттирсин, ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин. Шунинг учун ҳам бу «касалик» бошқа театрларга юқмасдан, унинг олди олиниши керак. «Талантли расомларимиз партия ва ҳукуматимизнинг қадрини амақ қилиб, уларнинг ҳамқўрлигига янабон халқимиз талабига муносиб ижод қилишлари керак.

Ф. ЖўРАЕВ

ФУТБОЛ ҲАҚИДА ҲАҚҚОНИЙ БЕЗАТАЙЛИК

Футбол ишчиболларни соғиттирган эди. Яшил майдонга «Пахтанор» ва «Шахтер» (Донецк) чарм колтон мастерлари тушиб келганда ўйинни орачки кутайтган 70 миңдан ортиқ тошкентлик томошабиннинг ҳалқони, кувончи туғиб урди.

Узбекистон ССР футбол федерациясининг раиси ўртоқ Исмомов футболчиларни, бу ўйиннинг беҳисоб назамларини янги юбилей маъмунини очилиши билан табриклиди. Команда налитлари В. Тоқиров ва В. Салнов тантанали вазиетда Совет Иттифоқи байроғини кўтардилар.

Рақиблар куйидаги состав билан ўйинни бошлади: «ПАХТАНОР»: Пешинчинов, Шарипов, Моторин, Суянов, Мухин, Қаҳқоров, Орлов, Крассинский, Ан, Тоқиров, Малиновский. (Иккинчи тайда Орлов ўрнига Беллов тушди). «ШАХТЕР»: Ключев, Голово, Снегирев, Альбев, Мизерный, Салнов, Сапронов, Колосов, Ананченко, Соронин, Савельев.

Матч меҳмонларнинг устулчилиги билан ўтди. «Шахтер»га галаба келтирган ягона голни иккинчи таймининг 28-минутда ҳимоячилар сафини шиддат билан ериб кирган моҳир ҳужумчи Сапронов киритди. Тошкентликларнинг ўйини қовушмоқчи бўлиб аввало, етацин футболчилари, римизинг касалиги сабабли ўйинда қатнаша олмаганлигидир. Команданинг қабли, ҳужумларини бошқарувчи, ташкилотчи И. Тазетдинов, маҳоратли қанот ҳужумчиси Б. Абдураимовларнинг ўрнини босаоладиган футболчи топилмади. Бунинг устига Моторин ва Белловнинг яхши формада эмаслиги ҳам ўйинга таъсир қилди.

Мавсумнинг биринчи ўйини олдиндан бир неча мунософлар таъсис этилган эди. «Комсомолец Узбекистана» газетасининг биринчи голни урган футболчи учун олиб келган мунофотини ҳам, «Правда Востока» газетасининг энг яхши ўйинчи учун белгиланган кубонини ҳам добассилилар (Сапронов, Ананченко) олиб кетди. Мутахассислар «Пахтанор» командаси футболчилари орасида В. Қаҳқоровнинг яхши ўйнаганини қайд эттиди.

Тошкентликлар биринчи ўйиндаги мағлубиятдан таъкидий ҳулоса чиқариб, умидсизланишга галдаги олушуларга пухта шайланганлири керак.

«Пахтанор» ва «Шахтер» номандаларининг дублёрлар состави учрашуви 0:0 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

31 март кунини яна тўқинчта шахарда мамлакат чемпионатининг биринчи учрашуви ўтказилди. Мама, уларнинг натижалари: «Авангард»-«Спартак» — 1:4 (ўйин Херсон шахрида ўтказилди). «Динамо» (Тбилиси)-«Зенит» — 4:0; «Динамо» (Минск) — «Динамо» (Киев)—1:1; (ўйин Краснодар шахрида ўтказилди). «Торпедо» (Кутаиси)-«Крилья Советов» — 1:1; «Арсенал»-«Торпедо» (Москва) — 0:1; «Молдова»-«Локомотив» — 0:0; «Нефтяник»-«СКА» — 0:1; «СКА»-«Динамо» (Москва) — 0:0; «Қайрат»-«Динамо» (Ленинград) — 2:0.

Суратда: ўйин пайти.

А. Абалля фотоиси.

ШАХМАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

Республика «Буревестник» и кўпмиллатли спорт жамаияти хотин-қиз шахматчиларининг биринчилик мусобақаси тугади. Фарғоналик ёш мусобақаси раъядли Лидия Штетинкина 8 ғимониятдан 6,5 очко тўпалаб, жамаият чемпиони номини олди.

Усмилар ва қизлар ўртасида шахмат бўлича Узбекистон чемпиони ўтказилди. Ёшлар турнирида пойтахт биринчилигининг финалчиси М. Руздерфер пешадамлин қилмоқда. Қизлар ўртасида эса тошкентлик мантаб ўқувчилари А. Луконская ва Р. Портов яхши натижа кўрсатмоқдалар.

Н. БИРБРАГЕР.

„ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ“

Ўзбекистон Коммунист партияси Марказий Комитетининг назарий ва сиёсий журнали «Ўзбекистон коммунисти» журналининг 3-сон босмадан чиқди. У «Ватанга мўл-қул пахта етказиб берайлик» сарлавҳали бошмоқча билан бошланади.

Н. С. Хрушчевнинг СССРда коммунизм қурилиши ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш масалаларида бағишланган донадалари, нутқилари ва ҳужжатларининг 3 ва 4-томларининг чиқиши мубосабати билан бу сонда иқтисод фанлари кандидати Ф. Қасимовнинг «Коммунист қурилишининг зарбдор фронти» сарлавҳали мақолаеси босилган.

Журналда иқтисод фанлари доктори Д. Эрлик «Ўрта Осиё иқтисодий райони ва унинг коммунизм моддий техника базасини вужудга келтиришдаги роли», тарих фанлари кандидати С. Илтиём «Амударё ҳавзасида суғоришни ривожлантириш истиқболлари», Т. Каграманов «Халқ хўжалигида илмий-техника тараккиятини тезлаштирайлик», Ж. Илхомов ва «Совет хотин-қизлари — коммунизмнинг актив қувувчилари» сарлавҳали мақолалари билан қатнашганлар.

«Идеология иши ва ҳаёт рублина» сони остида В. Дробинев, Г. Любимов, «Пропавданнинг ҳаёт билан алоқиси янада муштаҳам бўлиши», В. Могилевскийнинг «Совет адабиётининг асосий принциплари» сарлавҳали мақолалари ҳам журнал саҳифасидан ўрин олган.

ОБ-ХАВО

Бугун Тошкент шахрида ва об-ҳаво ҳолати бошланиб, вақтинчалик билан ёғиб қолди. Эрталаб Тошкентда 3—5, об-ҳаво 1—6, мундузи Тошкентда 9—11, об-ҳаво 8—13 даража иссиқ бўлади. Яйловларда вақтинчалик билан ёғиб қолди. Шимолий-ғарб томондан шамол эсиб туради.

Тошкент об-ҳаво бюроси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

4-БЕТ, 2 АПРЕЛЬ, 1963 ЙИЛ.

Тошкент. Шаҳарнинг ёш спортчилари «Буревестник» жамаиятида байдараларда сузишни ўрганимоқдалар. Суратда: тренер В. Исмомов уларга кўрсатмалар беришда.

Р. Шамсутдинов фотоиси. (ЎТАГ фотохроникаси).

Кинорежиссёрнинг ижодий кечаси

Кинотомошабинлар «Гулбаҳор», «Орол балнқчилари», «Мафтунингма», «Фуркат», «Ўфқ йўли» каби бир катор кинолар асарларини жуда яхши билдилдилар. Бу картиналарни «Ўзбекфильм» студиясининг кечаси ва сермаҳсул режиссёри Ўлдос Аъзамов яратган. Яқинда Тошкент кино ва театр ходимлари ўйда санъаткорнинг ижодий кечаси ўтказилди. Кечанда СССР халқ артисти Юмил Ерматов наёбдошининг ижодий йўли ҳақида йиғилганларга сўз-

лаб берди. Студия ходимлари, ёзувчилар Ўлдос Аъзамовни чин оқибатда табриқлаб унинг ижодига янги муваффақиятлар тилладилар.

Кеча охирида Я. Аъзамов режиссёрлик қилган кино картиналарини парчалар ҳамда унинг сўнги асари бўлган «Ёш юраклар» бадиий фильми кўрсатилди. Бу янги фильм республикамизда комсомол ҳаракатининг тарихига, кўрмас комсомол аъзоси Абдулла Набиева бағишланган.

А. ИБРОҲИМОВ, Охангарон шахри.

ШАХТЁРЛАР ШАҲРИДА

ЯНГИ КИОСКАЛАР

Шаҳар алоқа бўлими меҳнатнашлар талабини ҳисобга олиб, янги шахар, марказий посёлка ва шахар колхоз-совхоз бозорларида газетажурнал, сиёсий ҳамда бадиий адабиётлар билан савдо қилувчи киоскалар очди. Янги охиригача шундай киоскаларнинг сонини яна тўрттага кўпайди.

БўЛАЖАК МУТАХАССИСЛАР

3-июн техникани билми юртини яқинда 150 киши турли мутахассислик бўйича битириб чиқарили. Булажак инноватор машинистлари, пармалаш меҳнатлари, электр пайвандчилик ҳозирги кунда ГРС дирекцияси, ероти газини тартиқлаш, Шарғун кўмир кони ва Териндаги «Сурхонводстрейд» трестинда ишлаб чиқариш практикиси ўтказмоқдалар.

ГАЗЕТХОНЛАР СИГНАЛЛАРИ АСОСИДА

„МАГАЗИНИДА ҚАЧОН ЁГ БУЛАДИ?“

Ленин номли колхоз территориясидаги 3-магазини мудирини ўртоқ Илтиёмов колхозчилар норози. Магазинда ойналаб ёғ ва бошқа нег истеъмол моллари бўлмайди, дейилди юртордаги сарлавҳа билан редакцияга келган бир хатда.

Юртор Чирчиқ район Совети ижодий комитетининг раиси ўртоқ И. В. Илтиёмовнинг редакцияга хатроқлишича хатда кўрсатилган фантлар тўла тасдиқланган, магази мудирини Илтиёмов вазиасидан бўшатилган, магазинга аҳоли учун зарур бўлган ҳамма моллардан келтирилган.

„ДАВЛАТ НАРХИ БУЗИЛАЯПТИ“

Октябрь район пишчотворига қарашли 59-магазини мудирини харидорлар ҳақида хижнат қилмоқда. Унинг устама нарх билан ишлаб сотади. Хинд чойи, гуруч каби моллар энг инча тартиқлади, дейилган эди юртордаги сарлавҳа билан редакцияга келган бир хатда.

Райпишчотворг директорини ўртоқ А. Нодровнинг редакцияга хабар қилишича хатда кўрсатилган фантлар текширишга асосан тасдиқланган, магази мудирини С. Вахобов вазиасидан бўшатилган, сотувчи Насиров ва Исмомов ўртоқларга нисбатан қаттиқ маъмурий чора кўрилган.

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

Гватемалада ҳарбий тўнтариши

НЬЮ-ЙОРК, 31 март. (ТАСС). ЮПИ агентлигининг хабар беришича, Гватемалада ҳарбий тўнтариш қилинган. Армия Идворас Фуэнтесни мажмакат президенти лавозимидан олиб ташлаган. Мудбофа министри Перальта Асурдин ҳукумат бошлиғи бўлган. Мамлакатда конституцион гарантсиялар тўхтатиб қўйилган.

Ливанда коммунистлар қамоққа олинмоқда

ҚОҲИРА, 30 март. (ТАСС). Қоҳирада чиқадиган «Алжумҳурия» газетаси бугун куйидагиларни хабар қилди: Ливан маъмурилари Ливан Коммунист партиясининг таниқли арбобларидан бири Арсин Мадоянин қамоққа олдилар. «Ахбор ал-юм» газетаси Ассошиэтед Пресс агентлигининг хабарига асосланиб, Ливанда кўп коммунистлар қамоққа олинганлигини билдиради.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БОЛГАРИЯ РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯСИНING РИВОЖЛАНИШИ

СОФИЯ. Совет Иттифоқининг қардошларча ёрдами билан Болгария рангли металл рудаларининг катта маноблари топилди. Ҳозир Болгарияда бир кунда қазиб чиқарилаётган руда бутун 1939 йилда мамлакатда қазиб чиқарилган рудатга тенгдир. Ватан ҳом ашёсининг гоят катта запаслари базасида республикада 70 та катта конлар ва 17 флотация фабрикалари қурилади ва кенгайтирилади.

СОЦИАЛИСТЧАСИГА ЯШАШ ВА МЕҲНАТ ҚИЛИШ УЧУН

БУДАПЕШТ. Социалистик меҳнат бригадалари тўғрисида гап Венгрия корхоналарида биринчи марта бундан уч йилдан сал илгарироқ бошланган эди. 1959 йилнинг охирига келиб, шарафли ном учун курашга аҳд қилган 40 миң бригада ташкил этилди. Ҳозир бундай бригадаларнинг сонини 72 миңга етди. 6500 бригада ҳозироқ бу юксак номга сазовор бўлди. Ҳозир социалистик меҳнат бригадаси номини олиш учун ҳаракатда 700 миңдан кўпроқ ишчилар, инженерлар, техниклар ва бошқа насабдаги ходимлар қатнашмоқдалар. Бу ҳаранат чинакам оммавий тус олиб, саноатнинг ҳамма тармоқларига ва ҳатто давлат хўжалиқларига ва қишлоқ хўжалиқ ишлаб чиқариш кооперативларига ёйилди. Эндликда Венгриядаги бутун бутун цехлар ва корхоналар социалистчасига яшаш ва меҳнат қилиш мажбуриятини олмақдалар.

МОНГОЛИЯ АРАТЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

УЛАН-БАТОР. Монголия Халқ Республикаси чорвадорлари учун қизини пайт бошланди — кўламаги қўзлатиш кампанияси авж олиб кетди. 1963 йил 15 мартгача дейилди бу ерда эълол қилинган Монголия Халқ Республикаси Марказий статистика бошқармасининг ахборотида, республикада 3 миллион 780 миңдан кўпроқ кўз олинди ва боқилмоқда.

1963 йилда Монголияда ҳаммаси бўлиб, 7.1 миллион бош чорва моллари боқиб еттиштириш мўлжалланади. Бу эса, ўтган йилдагига қараганда 300 миң бош кўпдир.

Корей Халқ Демократия Республикасининг шахтёрлари кўмир қазиб чиқаришни лозим қўлайтириш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. Суратда: Бончун шахтасининг кончилари сменадан сўнг.

ЦТАК.ТАСС фотоиси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 АПРЕЛЬДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА
18.00 дан — Фрунзе телевидение студияси аштитиришлари, аштитиришда кейин — Сўнги ахборот (ўзбек ва рус тилларида).
ИККИНЧИ ПРОГРАММА
18.00 — Тошкент телевидение студияси аштитириши. Телевизион англокирил (ўзбек ва рус тилларида).
Рус тилида: 18.20 — Балтика осмонини номли бадиий фильмнинг иккинчи серияси (Фрунзе телевидение студиясидан), Тошкент телевидение студиясидан, 19.35 — Жаҳоннинг энг кучли штангачилари (хўжжалти фильм) ва Шаҳрат қалқаси номли бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОНИ НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/IV да Севилья сартороши, 3/IV да Риголетто.
ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/IV да Тобутдан товуш, 3/IV да Номус.
МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/IV да Ички биллаузи, 3/IV да Алломчи.

КИНО

Каролина Риенская — «ВАТАН», НАВОНИ номли, «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундузу ва кечкурун), «СПУТНИК» (кундуз соатларда).
Асл билан юрш — «МНР», «ВОСТОК» (кундузу ва кечкурун), «Йўллар ва таандирлар» — «КОМ. СОМОЛ 30 ИЛЛИГИ» (кундузу ва кечкурун).
Махфий миссия — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

2, 3 апрелда
Ўзбекистон ССР халқ артисти КОМИЛОН ОТАНБЕЗОВ

КОНЦЕРТЛАРИ

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ЯНГИ АТТРАКЦИОН
3 АПРЕЛЬДА

Анатолий Сокол

Ўз ёрдамчиси — ЭЛЕКТРОН-МЕХАНИК КИШ «РОБОТ» билан.

Томошалар кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

3. А. Дунин-Барковскийнинг

ДИССЕРТАЦИОНСИ ЕҚЛАШ (газетанин 17/III сонини қаранг) 26 апрелга кўчирилди.

1963 йил 12 апрел кундуз соат 2 да.

Тошкент политехника институтининг химия-технология факультети советида (Ўзбекистон Ҳ.С.С.Р. 25-уй) 3. Собиров

техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Илтимом иккинчи марта экстракция қилиш методи билан қайта ишлаш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Я. Қолба кўчаси, 16-уй).

Ўзбекистон ССР Қурилиш

министрлигининг

6. ТАШОВЛЭСТРОИСТРИГА

трестда ва бошқарувларда ишлаш учун: бош инженерлар, ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиқлари, пропраблар, старший пропраблар, мастертлар, механиклар, меҳнат ва иш ҳақи инженерлари, экономистлар, бош бухгалтерлар

КЕРАК

Тошкент шахар. Педагогическая кўчаси. 75-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Ҳама кўчаси. 18-туниш. 5-уйда турувчи Мамура Мунировичини шу уйда турувчи Қувондиқ Мунировичдан аяриш ҳақидаги иш Тошкент шахар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Юртор Чирчиқ район, Товоқой қишлоқ, Виноград қишлоқ, 1-уйда турувчи Анифе Асабамбаевини шу уйда турувчи Мизаббек Асабамбаевдан аяриш ҳақидаги иш Юртор Чирчиқ район халқ судининг Бўстонлик участкасида кўрилади.

Калинин районидеги Ленин номли колхозининг «XVIII партсъезд» участкасида турувчи Абдумалов Умаровнинг шу райондаги «XXII партсъезд» колхозинда турувчи Раҳима Умаровадан аяриш ҳақидаги иш Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШ-КЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орақ Тошкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного и сельского областных Советов депутатов трудящихся.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор урнотари — 25885, Секретариат — 34808. Партия турувчи бўлими — 26232. Пропаганда ва совет кунлиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалиқ бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат, транспорт ва маҳаллий ахборот бўлими — 33786. Хатлар бўлими